

§ 251

Valituslupahakemus ja valitus korkeimmalle hallinto-oikeudelle kiinteistöä Stigen koskevassa vesihuoltoasiassa

HEL 2017-005284 T 11 01 07

Helsingin hallinto-oikeus dnro 03964/19/5212

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti hakea valituslupaa ja valittaa Helsingin hallinto-oikeuden 10.11.2020 antamasta päätöksestä (20/0904/1), jolla hallinto-oikeus kumosi ympäristönsuojeluyksikön päällikön päätöksen ja samalla hylkäsi Helsingin kaupungin hakemuksen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon liittymisen osalta kiinteistöä Stigen (91-412-1-112) koskien.

Toimivalta ja valitusaika

Helsingin kaupungin hallintosäännön 2 luvun 10 §:n 2 momentin mukaan kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto toimii, ellei toisin ole määrätty, kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena. Hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan, ellei toimivalta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää tai hyväksyy rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää vesihuoltolaissa kunnalle annetusta tehtävästä. Ympäristö- ja lupajaosto on siirtänyt päätöksellään 18.5.2018 (§ 100) toimivallan käsitellä vesihuoltolain 11 §:n mukaiset vapautushakemukset ympäristönsuojeluyksikön päällikölle. Toimivalta valittaa ja hakea valituslupaa hallinto-oikeuden päätöksestä on kuitenkin edelleen ympäristö- ja lupajaostolla.

Helsingin hallinto-oikeuden päätös on saapunut Helsingin kaupungin kirjaamoon 17.11.2020. Valitusaika päättyy 17.12.2020. Vesihuoltolain 33 §:n 2 momentin mukaan valvontaviranomaisella on oikeus valittaa sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

Asian aikaisempi käsittely

Helsingin kaupungin kiinteistöviraston tilakeskus on hakenut kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta kiinteistön Stigen vapauttamista velvollisuudesta liittyä vesihuoltolaitoksen (Villingin vesiosuuskunta) vesi- ja viemäriverkostoon vesihuoltolain (119/2001, muut. 681/2014) 11 §:n mukaisesti. Kiinteistöllä Stigen sijaitsevaa päärakennusta ei käytetä eikä se ole vuokrattavana. Kiinteistöllä olevasta saunasta ei peritä vuok-

03.12.2020

raa eikä se ole saunomiskäytössä. Kiinteistön huonokuntoista päära-
kennusta ei ole mahdollista vuokrata ilman merkittäviä kunnostustoi-
menpiteitä, ja saunarakennuksesta on viimeisen vuokrauksen yhtey-
dessä poistettu saunomisen kannalta välttämätöntä varustusta. Ympä-
ristönsuojeluyksikön tehdessä hakemusta koskevan päätöksen
21.5.2019 saunarakennus oli vuokrattuna, mutta sitä ei käytetty sau-
nomiseen vaan varastona. Vuokralainen on ilmoittanut hakijalle kirjalli-
sesti, ettei se käytä saunaa saunomistarkoitukseen.

Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluyksikön päällikkö on 21.5.2019
antanut päätöksen (§ 79), jonka mukaan vapautushakemus vesihuolto-
laitoksen jätevesiviemäriin liittymisestä on rauennut, ja kiinteistö on va-
pautettu vesihuoltolaitoksen vesijohtoon liittymisestä.

Helsingin hallinto-oikeus kumosi ympäristönsuojeluyksikön päällikön
päätöksen vesijohtoon liittymisen osalta ja hylkäsi samalla tältä osin
Helsingin kaupungin hakemuksen. Siltä osin kuin kyse oli jätevesivie-
märiin liittymisestä, hallinto-oikeus hylkäsi valituksen ja piti ympäristön-
suojeluyksikön päällikön päätöksen voimassa.

Valituslupahakemus

Ympäristö- ja lupajaosto hakee valituslupaa oikeudenkäynnistä hallin-
toasioissa annetun lain (808/2019) 111 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdan
mukaisilla perusteilla.

Ympäristö- ja lupajaosto katsoo, että valituslupa tulisi myöntää ensin-
näkin sen vuoksi, että lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa
tapauksissa ja oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää
saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi (laki oikeu-
denkäynnistä hallintoasioissa 111.1 §:n 1 kohta). Lisäksi ympäristö- ja
lupajaosto katsoo, että valituslupa tulisi myöntää, koska asian saatta-
miseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta
asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi (laki oikeudenkäynnistä
hallintoasioissa 111.1 §:n 2 kohta).

Asiassa tulee ratkaistavaksi se, ovatko ympäristönsuojeluyksikön pääl-
likkö ja Helsingin hallinto-oikeus soveltaneet vesihuoltolakia oikein sen
osalta, kuuluuko kiinteistö Stigen vesihuoltolain soveltamisalaan. Vesi-
huoltolain 2 §:n 1 momentin mukaan vesihuoltolakia sovelletaan asu-
tuksen vesihuoltoon sekä, jollei toisin säädetä, asutukseen vesihuollon
kannalta rinnastuvan elinkeino- ja vapaa-ajantoiminnan vesihuoltoon.
Hallituksen esityksessä eduskunnalle vesihuoltolainsäädännön uudis-
tamiseksi (HE 85/2000 vp) todetaan 2 §:n yksityiskohtaisissa peruste-
luissa, että pykälän ensimmäisessä momentissa on lueteltu ne toimin-
not, joita palvelevan vesihuollon turvaamiseen laki tähtää. Ensisijaista

03.12.2020

olisi asutuksen vesihuolto. Kotitalouksien lisäksi lakia sovellettaisiin talousvesihuollon tarpeiden sekä jätevesihuollolle asetettavien vaatimusten kannalta niihin rinnastuviin elinkeino- ja vapaa-ajan toimintoihin. Vesihuoltolaitokset palvelevat näitä toimintoja samalla tavoin kuin asutustakin (HE 85/2000 vp, s. 22).

Vesihuoltolain 2 §:n 1 momenttia on tarkennettu lakimuutoksella 681/2014. Tällöin 2 §:n 1 momenttiin lisättiin selvennyksen vuoksi maininta siitä, että elinkeino- ja vapaa-ajantoiminnan edellytettäisiin rinnastuvan asutukseen nimenomaan vesihuollon kannalta. Vesihuoltolain tarkoituksena on turvata että kaikille vesihuoltopalveluita tarvitseville on kohtuullisin kustannuksin saatavissa riittävästi terveydellisesti ja muutoinkin moitteetonta talousvettä sekä terveyden- ja ympäristönsuojelun kannalta asianmukainen jätevesien viemärointi (HE 85/2000 vp, s. 16).

Vesihuoltolain 10 §:n mukaan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on liitettävä laitoksen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin. Hallituksen esityksessä eduskunnalle vesihuoltolainsäädännön uudistamiseksi (HE 85/2000 vp) todetaan 10 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa, että lakiehdotuksen soveltamisala huomioon ottaen kiinteistöllä viitattaisiin kuitenkin vain sellaisiin kiinteistöihin, jotka asutuksen sekä siihen rinnastettavan elinkeino- tai muun toiminnan vuoksi tarvitsevat vesihuoltoa.

Maa- ja metsätalousministeriön vesihuoltolakioppaan (5/2015, s. 21) mukaan vesihuoltolain mukaisella kiinteistöllä yhtäältä tarkoitetaan sellaista kiinteistöä, joka tarvitsee vesihuoltoa. Näin ollen liittämismuutoksen ulkopuolelle jäävät esimerkiksi rakentamattomat kiinteistöt, ja käyttämättömien tai kantoveden varassa olevien kiinteistöjen vesihuollon tarpeita on usein syytä harkita tapauskohtaisesti.

Kiinteistöllä Stigen sijaitseva tyhjiilleen jäänyt päärakennus on huonokuntoinen eikä se ole ollut vuokrattuna 1.10.2017 jälkeen. Päärakennuksen ikkunat on peitetty vanerilla. Sauna on ollut alun perin, ympäristönsuojeluyksikön tehdessä päätöksen, vuokrattuna, mutta sitä ei ole käytetty saunomistarkoitukseen. Tällä hetkellä saunasta ei peritä vuokraa lainkaan. Kiinteistön päärakennukseen tulisi tehdä merkittäviä kunnostustoimenpiteitä, jotta sen vuokraus olisi mahdollinen. Saunassa ei ole saunomisen kannalta välttämätöntä varustusta. Kiinteistöllä Stigen ei siten ole ollut ympäristönsuojeluyksikön tehdessä päätöksen lainkaan vesihuoltopalvelujen tarvetta eikä vesihuoltopalvelujen tarvetta ole myöskään tällä hetkellä, sillä kiinteistö ei ole käytössä eikä käytävissä rakennuksen kunnan ja varustelutason vuoksi. Kiinteistö ei ole asutuksen tai vapaa-ajan toiminnan käytössä. Koska kiinteistö ei sovelu asumiskäyttöön, siihen ei olisi tullut soveltaa lainkaan vesihuoltola-

03.12.2020

kia. Nykytilanteessa kiinteistö Stigen ei myöskään muutoin rinnastu asutukseen. Kiinteistö odottaa Villingin kaavan vahvistumista (kaavasta on valitettu hallinto-oikeuteen) ja kiinteistön tilanne muuttuu vasta sen myötä, kun saareen saadaan vihdoin hyväksytty asemakaava.

Kun otetaan huomioon se, että ympäristö- ja lupajaoston käsityksen mukaan vastaavasta asiasta ei ole aikaisempaa korkeimman hallinto-oikeuden oikeuskäytäntöä, tulisi valituslupahakemus tutkia ennakkopäätösluonteisena asiana. Vastaavanlaisia kiinteistöjä kuin Stigen voi Suomessa olla paljon, joten lain soveltamisen kannalta olisi tärkeää, että asiasta saataisiin oikeuskäytäntöä. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu olisi tärkeää myös sillä perusteella, että Helsingin hallinto-oikeuden ja Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluyksikön päällikön päätöksissä on ilmeinen virhe vesihuoltolain soveltamisalan tulkinnassa.

Valitus

Vaatimukset

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto vaatii, että Helsingin hallinto-oikeuden päätös 10.11.2020 (20/0904/1) ja ympäristönsuojeluyksikön päällikön päätös 21.5.2019 (§ 79) kumotaan vesijohdoverkostoon liittymistä koskevilta osin ja Helsingin kaupungin tilakeskuksen hakemus kiinteistön liittämiseksi vesihuoltolaitoksen vesijohdtoon raukeaa.

Lisäksi ympäristö- ja lupajaosto vaatii, että korkein hallinto-oikeus järjestää kiinteistöllä Stigen (91-412-1-112) katselmuksen asian selvittämiseksi.

Vaatimusten perustelut

Päätösten kumoaminen ja hakemuksen raukeaminen

Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on Helsingin hallinto-oikeuden päätöksen jälkeen huomannut, että päätöksessä on tapahtunut virhe lain soveltamisessa. Hakemuksen mukainen kiinteistö ei vesijohdon osalta kuulu vesihuoltolain soveltamisalan piiriin, koska kiinteistöä ei voida pitää asutuksena tai asutukseen rinnastuvana.

Ympäristö- ja lupajaosto viittaa perusteluinaan edellä valituslupahakemuksessa esitettyyn. Kuten valituslupahakemuksessa esitettiin vesihuoltolain 2 §:n mukaan lakia sovelletaan asutuksen vesihuoltoon sekä, jollei toisin säädetä, asutukseen vesihuollon kannalta rinnastuvan elinkeino- ja vapaa-ajantoiminnan vesihuoltoon. Hallituksen esitykses-

03.12.2020

sä eduskunnalle vesihuoltolainsäädännön uudistamiseksi (HE 85/2000 vp) todetaan 2 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa, että asutukseen vesihuollon kannalta rinnastuvalla elinkeino- ja vapaa-ajantoiminnalla tarkoitettaisiin sellaista elinkeino- ja vapaa-ajantoimintaa, jonka tarpeet talousvesi- ja jätevesihuollon suhteen olisivat rinnastettavissa asutuksen tarpeisiin.

Hakemuksen kiinteistöllä Stigen sijaitsee huonokuntoinen tyhjilleen jäänyt päärakennus ja sauna, jota ei käytetä saunana vaan varastona. Saunan vesikalusteet on poistettu. Kiinteistöä ei siten voida pitää asutuksena tai siihen rinnastuvana, millä olisi tarvetta talousvedelle. Nykytilanteessa kiinteistö Stigen ei rinnastu asutukseen vesihuoltopalvelujen tarpeen näkökulmasta.

Katselmus

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 48 §:n mukaan hallintotuomioistuimien voi järjestää asian selvittämiseksi katselmuksen. Katselmuksessa tehdään havaintoja kiinteistöstä, maisemasta, rakennelmasta tai muusta sellaisesta kohteesta, jota ei hankaluudetta voida tuoda tuomioistuimeen.

Ympäristö- ja lupajaosto katsoo, että katselmus kiinteistöstä olisi tarpeellinen asian arvioimiseksi. Katselmuksella voidaan arvioida kirjallista materiaalia paremmin sitä, voidaanko kiinteistö Stigen rinnastaa asutukseen vesihuoltolain tarkoittamalla tavalla.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Sini-Pilvi Saarnio, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 32019
sini-pilvi.saarnio(a)hel.fi
Tiina Tikkala, ympäristölakimies, puhelin: 310 32082
tiina.tikkala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valituksenalainen päätös 10.11.2020
- 2 Valokuva, Stigen, päärakennus
- 3 Valokuva, Stigen, sauna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

03.12.2020

Ote

Korkein hallinto-oikeus

Otteen liitteet

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Sini-Pilvi Saarnio, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 32019
sini-pilvi.saarnio(a)hel.fi
Tiina Tikkala, ympäristölakimies, puhelin: 310 32082
tiina.tikkala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valituksenalainen päätös 10.11.2020
- 2 Valokuva, Stigen, päärakennus
- 3 Valokuva, Stigen, sauna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Korkein hallinto-oikeus

Otteen liitteet

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Tiedoksi

Ympäristöseuranta ja valvonta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Ympäristöpalvelut Ympäristönsuojelu Yksikön päällikkö 21.05.2019 § 79